

JAVA-BODE.

NUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

N°. 1853.

Woensdag 12 October.

N°. 81.

Wapen per halfjaar voor Batavia ..... f 12.50
" " " " Java ..... 15.—
" " " " Buitenzorg 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentie met dertien herhaling is zestig
duiten voor de vijf woorden, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

ACTEN uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
Buitenzorg, den 7den October 1853. (No. 4).
Blad No. 82.)

Enz.
Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Blad No. 84.)

Enz.
Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Enz.
Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Enz.
Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Bijgevoonden en verstaan:
Bekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 69, welks eenig artikel aldus luidt: dat van de verloven door predikanten, tot herstel van hun dienst, buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, de helft, doch niet meer dan één jaar, als Indische diensttijd, voor de bepaling van het bedrag hun pensioens, zal worden toegelaten. — Bepaling, dat voren omschreven Koninklijk besluit, zal worden aangevoerd in het staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Java-Bode.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Ma. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie J. van der Hart.

BEMOED:

Directeur der genie in de 3de militaire afdeling de ma. J. C. R. Steinmats.

Marine-Departement.

ONTSLAGEN:

Verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kommandeurs bij 's lands timmerwerf te Soerabaya, J. H. van Asperen en F. G. van der Hart.

Advertentien.

De directeur der produktie en civiels magazijnen maakt bekend, dat door de residenten van Batavia en Soerabaya, tegen de tweede helft van de maand November aanstaande, op een nader te bepalen dag, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van steenkolen van Banjerem naar de onder volgende plaatsen, als:

Naar Muntok, 600,000 ned. pd. naar Onrust of Kuiper, 2,000,000 ned. pd. en naar Soerabaya, 2,000,000 ned. pd.
De uitbesteding zal plaats hebben in 5 perceelen, als:
1ste perceel. Van Banjerem naar Muntok, 600,000 ned. pd.
2de perceel. Van Idem naar Onrust of Kuiper, 1,000,000 ned. pd.
3de perceel. Van Idem naar Idem, 1,000,000 ned. pd.
4de perceel. Van Idem naar Soerabaya, 1,000,000 ned. pd. en
5de perceel. Van Idem naar Idem, 1,000,000 ned. pd.
De overvoeren van deze perceelen zullen moeten plaats hebben: Die van het 1ste perceel voor 1 Mei 1854. Die van het 2de perceel voor 1 Junij 1854; en Die van het 3de, 4de en 5de perceel voor 1 Julij 1854.

De resident der Preanger Regentschappen, brengt ter kennis, dat op Woensdag 2 November 1853, 's morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore te Tjandjoer zal worden verpacht de arensuiker, die in 1854 in de regentschappen Tjandjoer en Bandang aan het Gouvernement zal worden geleverd.

De resident der Preanger Regentschappen maakt bekend, dat op Donderdag 3 November 1853, 's morgens ten 9 ure, voor het residentiebureau te Tjandjoer op het gewoon crediet van drie maanden zal worden verkocht eene hoeveelheid van omstreeks 3000 tjaings padie.

Vendutien.

Op Donderdag 13 October, voor het sterfhuis van den arabier Said Hassan bin Abdulla Aijdroes, op het Molenvliet (kampong Tengha).

Op Vrijdag 14 October, voor het commissiehuis van Voute en Jacobson.

Op Zaterdag 15 October, des morgens ten 10 ure, voor 's lands kleeding- en proviëepakhizen.

En

Des morgens ten 10 ure, in het logaal de Beurs.
Op Maandag 17 October, voor een huis op Patoekan.
Op Dinsdag 18 October, voor de woning van den kapitein der artillerie, baron van Reede van Oudtshoorn, in het kampement no. 14. door J. B. Leon.

Vertrekkende Personen.

Steggeman.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 9 tot en met 10 Oct. 1853.

Marine Hotel. J. Hamann, van Melbourne. — D. Schuurman, van Muntok. — R. A. W. Jacobse, van de reede. — G. W. Westenberg, van idem. — C. A. Vrede, van Muntok. — R. van Vierhout, van idem. — Jhr. P. S. Berg, van Buitenzorg. — C. J. Tonjes, van Proboling.

Hotel der Nederlanden. G. C. Fisscher, van Soerabaya. — C. Verheij, Bsn., van Londen. — J. A. van Boven, van Port-Phillip. — G. Eijlers, van Liverpool.

Rotterdam Hotel. J. W. van der Wulp, van de reede. — François David, van Sydney. — J. Brascassat, van het Marine Hotel. — Edward Towle, van Australië. — D. F. Stoll en zoon, van Samarang. — J. C. Bock, van idem. — G. D. Bock, van idem.

Java Hotel. P. F. Rolufs, van Amsterdam. — C. F. Stephan, van Amsterdam. — R. Hendriks, van Buitenzorg. — H. van Krieken, van Proboling. — L. W. van Rijn van Alkemade, van Passaroeng.

Advertentiën.

Heden verlost onzijdig van een dood geboren Kind G. van Kleeff, geboren Hogensand geliefde Echtgenote van

(915) S. B. VAN KLEEFF.

11 October 1853.

Bevallen van eenen ZOON A. G. Kortman van der Ploeg.

(910)

LOSSARANG 1 October 1853.

VOOR DAMES

Hervormde en R. Catholijke Kerkboeken, met en zonder gouden sloten in Maroquinen en fluweelen banden, als ook met groote letter voor bejaarden zijn verkrijgbaar bij

(919) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Een jong mensch van goeden huize, die sedert ruim zes jaren op suikerfabrieken is werkzaam geweest, bekend met de luchtledige toestellen en met dezelve kunnende koken, wenscht zoo spoedig mogelijk op een suikerfabriek geplaatst te worden, als onderadministrateur, machinist en suikerkooker. Nadere inlichtingen te bekomen met franco brieven aan de firma Granpré Molière & Co te Soerabaya. (914)

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, dd. 18den Augustus 11. en van de Hoofdkommissie van Onderwijs te Batavia, is toegestaan aan S. E. DE LOOPER, geboren Brandt, om haar vorig beroep weder te mogen uitoefenen, met bepalingen in dat besluit uitgedrukt.

Bevelende zich in de gunst van het geëerde publiek. Beerendrechts-Laan, het 5de huis links, komende van Molenvliet. (902)

Wordt gevraagd eene bejaarde weduwe of ongehuwde Dame tot het waarnemen van eene huishouding van eene Dame, kunnende op een billijk salaris en eene fatsoenlijke behandeling rekenen.

Adres letter L. bij den heer H. M. van Dorp. (903)

Op billijke voorwaarden kost en inwoning. het 4de huis in de Beerendrechts-Laan links, komende van Molenvliet.

Adres bij den heer H. M. van Dorp. (904)

BENOODIGD:

een Mandoer voorzien van goede certificaten, adres (911) LATUPERISA, Molenvliet

LAUGIER EN ESMIOL.

Ontvingen direct van Parijs een ruim assortiment extraits en andere odeurs van de Sociëteit Hygienique, Schako's met pompons, élégante zakportefeuilles en sigarenkokers, odeurkeldertjes, vederen waaiers, dito à la marquise en voor jonge jufvrouwen, onderscheiden speelgoed, fijne sponzen enz. (906)

VERKOOP VAN PIANO'S.

Op de Vendutie van Vrijdag 14 dezer zullen de ondergeteekenden verkoopen de 4 uit de hand ter verkoop aangeboden Piano's.

(916) VOUTE & JACOBSEN.

De Toko's te Buitenzorg en Tjandjoer

Zijn steeds ruim voorzien van alle mogelijke soorten van diverse Manufacturen, Lakens, Broeken Stoffen, Mode artikelen voor Dames en Heeren alsmede alle soorten van provisien en dranken, terwijl die goederen welke niet voorhanden mogten zijn, binnen zeer korten tijd na de aanvraag, kunnen geleverd worden.

De ondergeteekende zich in de gunst van de ingezetenen hier Residentien aanbevelende, heeft de eer te berichten hij zich tevens voor het houden van Vendutien te Buitenzorg belast, waartoe hij zich houdt aanbevelen, belovende eene prompte en Civile bediening.

(918) P. SCHREUDER.

BUITENZORG. 10 October. 1853.

WILDE BLOEM VAN DEN DONAU. (vervolg en slot).

Op een zondagmorgen in den oogsttijd was Wilfred met zijn speurhonden uitgereden om een hert na te jagen, zich weinig bekommerende om den schrik van de jagers, die hem aldus den Zondag zagen ontlopen. Na eene vruchteloze jagt van verscheidene uren kwam hij gramstorig terug, en bevond hij zich, zonder het zelf merkte, aan den oever van den Donau. Zijn vermoed paard reed zachtjes, toen het volstrekt weigerde om verder te gaan. De ruiters, op, en zag iets, dat ook hem eenige oogenblikken roerloos deed stilstaan.

Wenig schreden afstands, op een groen heuveltje, stond een overvloedige schoonheid blonk op haar gelaat, en bevalligen glimlach naar den stroom gewend, terwijl wierp zij kransjes van wilde bloemen op den grond, die zij in haren schoot had medegebracht.

Monde haar, golvende op den adem van den wind, bleef haar gelaat en hare teedere gestalte. Die verschijning was van eene onbeschrijflijke schoonheid.

Wat minder zou reeds genoeg zijn geweest, om het vlambare hart van den Oostenrijker sneller te kloppen; hij sprong van zijn paard, en naderde

het meisje, nog altijd geloovende dat het eene gezichts-begoocheling was. Zij keek niet op, maar ging voort met de bloemen te spelen.

• Wie zijt gij? — riep hij eindelijk uit, sidderende van ontroering. — Leg, zijt eene vrouw of een geest? — Er volgde geen antwoord.

De graaf trad naderbij, en ging aan hare voeten zitten. • Luister, vervolgde hij. • Aan het onstuimig kloppen van mijn hart gevoel ik, dat gij eene sterveling zijt gelijk ik. Ik weet niet van waar gij komt, noch wie gij zijt — maar dat is mij het zelfde. De vrouw regeert alleen door de magt der schoonheid. Heersch over mij en overal wat het mijne is! Bij deze woorden poogde hij hare hand te grijpen. Nu keek het meisje voor de eerste maal op, en op haar gelaat stond niets te lezen dan kinderlijke verstoordheid over die stoornis. • Stil! — zeide zij, — gij sprekst zoo luid dat ik niet kan hooren wat zijt zeggen.

• Staak uw kinderlijk spel, — zeide de ridder liefkozend. • Hoort gij mij niet? Verstaat gij niet wat ik u aanbied? Ik, Graaf Wilfred, heer van deze uitgestrekte bezittingen, ik smeeke u om liefde. Volg mij naar mijn kasteel; en laat de wereld zeggen wat zij wil, gij zult de echtgenote zijn van Graaf Wilfred.

Het meisje luisterde peinzend naar deze woorden; een smartelijk voorgevoel beving haar. • Ik begrijp niet — ik weet niet wat gij bedoelt — ik voel alleen dat uwe

tegenwoordigheid mij verontrust en hindert. Met deze woorden keerde zij zich van hem af, alsof zij boos was.

De Graaf stond op; hij werd ongeduldig, gelijk altoos bij de minste tegenspraak, maar een enkele blik op dat engelachtig wezen deed hem bedaren, en hij zeide:

• Gij zijt een kind — en toch een bekoorlijk, wonderlijk kind. Gij zult mijne vrouw worden — gij zult met mij naar mijn kasteel gaan, en nooit naar deze plaats terug keeren.

Van al wat Wilfred gezegd had, verstond het overvloedige meisje alleen dat hij haar van haar huis wilde verwijderen.

Angstig stond zij op. • Verlaat deze plaats — ga heen! — riep zij uit. • Vreemdeling, wat pijnigt gij mij met deze woorden? Weet gij niet dat ik eene weze ben? Verlaat mij! — vervolgde zij, en vouwde smeekend hare handen. • Laat mij alleen! Hoort gij niet? — En zij boog zich in luisterende houding naar den Donau. • Zij fluisteren — ik vrees dat zij ontevreden over mij zijn. — Zij wierp zich schreiend op hare kniën. • Weest niet verstoord, geliefden! Nooit zal de weze deze plaats verlaten.

Eene huivering doorliep den ridder. Eene flauwe herinnering daagde voor zijn geest op. Onwillekeurig dacht hij aan zijn vader, die op dezen oever vermoord was geworden. De bijzonderheden dezer

Door directe aanvoer uit Brnssel is het magazijn van de Ondergeteekenden op nieuw gesuppleerd met een aantal solide en elegant bewerkte Meubelen van massief Mahonyhout, als:

Linnen en Haangkasten.	lours d'Utrecht.
Spiegel kasten.	Étagères de salon.
Buffetten met & zonder marmeren blad.	Consoles met wit marmeren bladen en spiegels in den voet.
Boeken kasten.	Groote Waschtafels met wit marmeren bladen.
Schrijftafels.	Speeltafels.
Secretaires.	Canapé Tafels.
Bonheur du jour.	Ovale Tafels met wit marmeren bladen.
Hoek Étagères met Spiegels.	Ronde en vierkante Knapen met wit marmeren bladen.
Groote Toiletten Duchesse.	Bidets.
Groote Fauteuils.	
Zieken Stoelen.	
Kinder	
Causeuses bekleed met leder.	

(913) **GEBR. ROSELJE & CO.**

BONNIOL,

Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit f 50,—
Militaire en Schuttersjassen van blauw laken. • 50,—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. • 25,—
Tricot-broeken (Bonjean) zwart. • 25,—
Tricot-boeken (gekleurd) van . . . f 18.— a • 22,—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten f 10.— a • 15,—
Wanneer men zelf de stoffen verlangt te leveren, is de prijs van het maakloon voor rok of jas f 25,—
Van een broek. . . . . 6,—
Van een Vest. . . . . 6,—
Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd van 48 uren. (890)

UIT DE HAND TE KOOP

of op een nader te bepalen dag op vendutie.
Vier fraaije Piano's, te zien en te bevragen bij
(908) **VOUTE, & JACOBSEN.**

TE HUUR

Met 1 November 1853 te aanvaarden, een huis in de Gang Holle. Te bevragen bij
(917) **D. F. ROSE.**

TE HUUR

Een huis in Gang-Secretarie, laatst bewoond door doctor Schreuder, te bevragen bij
De O.-I. Maatschappij van Administratie
& Lijfrente (kantoor Batavia).
(903)

BANKACTIEN

Worden te koop gevraagd door
(907) **E. S. VOUTE, Makelaar.**

Wissels op Nederland

bij
(878) **DE WEERDT, RUYL & Co.**

Debiteuren en crediteuren van wijlen den weledelen heer J. C. Stevens, worden verzocht om binnen drie maanden, betalingen of aangiften te doen aan
Den Testamentairen Executeur,
(846) **L. WEBER.**
BUIZENZORG, den 1 October 1853.

GREAT HESSIAN LOAN

OF 6,725,000 DOLLARS.

THE following Large Prizes must be gained, viz:
14 of 40.000 dollars. 60 of 4.000 dollars.
22 • 36.000 • 60 • 2.000 •
24 • 32.000 • 120 • 1.500 •
60 • 8.000 • 180 • 1.000 •
&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1st December, 1853.

Fixed Prices of the Shares: —
One Share for £ 1 St. Thirteen Shares for £ 10 St.
Six do. for £ 5 • Thirty do. for £ 20 •

Each shareholder will receive an official list of the winning numbers. The Prizes will be paid in cash, and in full, without deductions, through the various Banks. Shares in the Frankfort Distribution may also be obtained at lower prices than at any other House.

Remittance in Bank Notes or Drafts on account of the Receiver General for this Loan distribution, are to be directed and addressed to Messrs. B. Friedberg and Co., 3, Regent's Terrace, Commercial Road, London, England. (685)

GREAT HESSIAN STATE LOAN

OF 6,725,000 DOLLARS.

To be reimbursed with.....16 588.510 Dollars.

or.....£.2.400.000 Sterling.

This Loan is guaranteed by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. M. A. Von Rothschild & Sons, in Frankfort-on-the-Maine.

The following capital Prizes must be gained, viz:—

14 of 40.000 dollars. 60 of 4.000 dollars.

22 • 36.000 • 60 • 2.000 •

24 • 32.000 • 120 • 1.500 •

60 • 8.000 • 180 • 1.000 •

&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place in December 1853.

The Price of the Shares is as follows:—

One Share for £ 1 St. Thirteen Shares for £ 10 St.

Six do. for £ 5 • Thirty do. £ 20 •

Sixty-five Shares for £ 40 Sterling.

Remittances can be made in Bank Notes, Bills or Drafts on Europe, &c. Each Shareholder will receive the Prospectus, with full particulars; and after the Drawing, the List of the successful Numbers, which will also be published in the leading Journals. The Prizes will be paid in Cash at Frankfort-on-the-Maine, Paris, London, New-York, or any city in the world.

Apply without delay to Messrs J. A. Schwarzschild & Sons, Bankers, Frankfort-on-the-Maine, Germany, or their House, Messrs A. Schwarzschild & Co., 26 Lombard Street, London. Remittances which arrive too late will be returned to the sender, or if he prefers it, shares for the following drawing will be forwarded.

Prospectuses may be seen at the Office of this paper. (684)

in de geschiedrollen van Nederlandsch-Indië zal worden opgeteekend."

Zijne Excellentie beantwoordde deze toespraak door commissie zijnen dank te betuigen voor de heusche ontvangst hem toegedacht. Zijne Excellentie verzekerde ten eerste te zijn ingenomen met het doel der Tentoonstelling en zich gelukkig te rekenen, dat hij dezen had mogen beleven, te meer daar al de ten toon gestelde voorwerpen, zonder bemiddeling van het Gouvernement, en dus geheel uit eigen vrijen wil waren te brengen en alzoo van eigen kracht getuigen; dat de ten toon gestelde voorwerpen konden doen zien, in dezen archipel de volksvijt en nijverheid zich dus verre hadden ontwikkeld niet alleen, maar ook er nog ontbreekt, om tot een hooger standpunt te komen, om welke reden dan ook deze Tentoonstelling verdere ontwikkeling zal kunnen leiden en dus bevestigend zijn tot het geluk der Indische volken.

Zijne Excellentie verklaarde, dat het door hem persoonlijk tot deze Tentoonstelling bijgebrachte, in vergelijking met het door de commissie verrigte, als luttel te beschouwen was en uitte den wensch, dat de commissie haren ijver de meeste zelfvoldoening zoude mogen vinden.

Bierop begaven zich Zijne Excellentie, door den heer president der commissie en mevrouw *Duymaer van Twist* vergezeld, naar de ingezondene voorwerpen waren ten toon gesteld en bragten bijna twee uren, naar wij meenen te mogen zeggen, blijkbaar met het grootste belang en belangstelling, door met de aandachtige beooging van de natuurlijke en nijverheids voortbrengingen van allerlei aard, in den uitgestrekten zin des woords genomen, uit den Indischen Archipel.

Daarlijk wij mogen het niet ontveinzen, de groote verwachting, die wij ons van deze Tentoonstelling hadden gevormd, werd dubbel overtroffen door de aanschouwing van alles, waaraan het getig oog zich hier mogt vasten.

Voore komt dan ook der ijverige commissie toe, wier zoo moeilijk was, doch waarvan zij zich zoo veel voortreffelijk heeft gekweten. Vooral viel in het oog en verdient allen lof de doelmatige en sierlijke rangschikking der voorwerpen, die allen naar de gewesten, waar zij werden toegezonden, waren gerangschikt en bevestigd wij ons niet in de algemeen geuite meening, dan boven wij ten dien opzichte de tolk te kunnen zijn gevoels van alle bezoekers.

Ongeveer ten 11 ure verlieten Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal en mevrouw *Duymaer van Twist* het gebouw, zichtbaar ten hoogste voldaan en door den president en eenige leden der commissie uitgeleid werdende, onder dezelfde eerbewijzingen als bij Hoogstzelve komst.

Ook de bezoekers vertrokken daarna, niet minder tevreden over hetgeen zij aanschouwd hadden en deze zoo belangrijke en indrukwekkende plegtigheid liep mede ten einde.

Wij onthouden ons voor als nog om in bijzonderheden treden en eindigen dit kort verslag met den opregten en welgemeenden wensch, dat deze Tentoonstelling, die eerste in onze zoo rijke Indische bezittingen, ruimschoots alle die vruchten moge afwerpen, die de ijverige en vooruitgang in wetenschappen en beschaving beoelende ontwerpers zich daarvan hebben voorgesteld.

BATAVIA.

In den nacht van den 1 op den 2 dezer is in den archipel op het land Blaradja (Westerommelanden van Java) brand ontstaan, waardoor dezelfde geheel is in asch gelegd. Bij deze ramp zijn verbrand 2197 zak- katjang tanah, 284 takar katjangolie, 28287 olie- loeken, benevens al de gereedschappen in den molen aanwezig, wordende de oorzaak van dien brand aan onvoorzigtigheid toegeschreven, alzoo waarschijnlijk vuur den molen was achtergelaten.

Bij den heer P. . . . , opziener van den waterstaat der Sipayersbrug te Weltevreden wonende, diende zeer inlander genaamd *Kassiman* met zijne vrouw. Ongeveer twee maanden geleden scheidde hij van haar, terwijl zijne dienst en zwierf sedert dien tijd zonder eene vaste woonplaats rond, ook is het niet gebleken, dat hij eene andere dienst heeft omgezien. Evenmin deed hij eene poging om zich met zijne vrouw, die ten huize van den heer P. . . . was blijven dienen, te verzoenen, doch in den vroegen morgen van den 8 dezer vond men *Kassiman*, hangende aan de takken van een zuurzak- kom op het erf van dien heer. Bereids had hij den dood gegeven en alles kan hier aan een zelfmoord doen denken. Hij hing in eene zittende houding, zoodat de beenen den grond raakten. Het touw, waarmede de daad pleegd was, was eenmaal om het lijf geslagen en hierin zaten zijne handen. Het laat zich wel veronderstellen, dat berouw over die scheiding hem tot dien stap gebragt heeft.

Reeds meermalen hebben wij in ons Blad voor- helden van lang leven van Europeanen in Indië vermeld.

onder de minste waarde, geeft gij aldus voor zuiver goed uit? Het wanluiddende geschreeuw van een nachtuil voor gezang? Neen, gij verdient niet langer muziek- meester te zijn. Daarom moest dan de arme Morelli in een schitterende gezelschap verschijnen — alleen om het kranse van de jonge gravin met uw pianospel te begelei- den. O, 't is eene schande!"

Na eenige oogenblikken vervolgde hij met geheel ver- worde, weemoedige stem, terwijl hij zijne handen wreef en ten hemel keek: "vergeef mij, verheerlijkte Meester! vergeef het den onwaardigsten uwer pries- ters, dat hij de hand geleend heeft tot mishandeling uwer lievelijke Adelaide! Maar ik mag in een basviool ver- treden, zoo ik ooit weder een voet in het huis van mijn graaf zet, al wilde men mij ieder uur met goud betalen!"

Deze gelofte nam Morelli het te zamengedrukte vilt- doek, gaf er den vorm van een hoed aan terug, dek- tel en rigtete zijne schreden naar de vrije natuur. Was een schoone, warme avond in Augustus, even- recht ure. In het westen schitterde het verblindende licht der ondergaande zon. Boven den vuur- rook zich ter rust scheen te begeven, verbreidden zich roijnekleurige wolkenstrepen. Nog hooger zweef- de prachtig gekleurde dampen aan het onmetelijke des hemels. In de lucht dansten de muggen, speelman noodig te hebben; en in het gras

Ook het volgende kan hieronder gerekend worden.

Op den 8 dezer overleed te Meester Cornelis de ge- pensioneerde sergeant *Tanassi Maentjoen*, in den ouder- dom van 83 jaren. Zijne geboorteplaats was onbekend doch, zoo wij wel onderrigt zijn was, hij ruim zestig ja- ren geleden met het korps Wurtembergers, in dienst der O. I. compagnie, alhier aangekomen, minstens is het be- kend, dat hij dat aantal jaren in deze gewesten geleefd heeft. Men vermeent dat hij een Pool was van geboor- te en hij mogt het geluk genieten tot in dien hoogen ouderdom gezond en sterk te blijven.

In den vooravond van denzelfden dag viel een meisje, naauw 3½ jaren oud, *Adjiedja* genaamd, dochter van den op Tanah-Abang wonenden goudsmid *Si Djian*, spelende in de rivier aldaar. De inlander *Aliman*, zich op die hoogte bevindende en dat ziende, sprong haar na en bragt haar nog levendig op den wal en bij de ouders te huis. Doch daar overleed zij, in weerwil der aan- gewende pogingen tot haar behoud, bijna onmiddellijk.

Men berigt ons van Bekassi (Ooster ommelanden van Batavia) dd. 9 October.

In den nacht van gisteren werd de inlander *Kaian*, wonende in de kampong Loewoeng op het land Bekasi, in zijne woning, terwijl hij met zijne vrouw en een nog zuigend kind in één bed sliep, vermoord.

Bij het ingestelde onderzoek verklaarde zijne vrouw zonder licht te zijn gaan slapen en daardoor den dader niet te hebben kunnen zien. Zij zelf alleen, dattoen haar man de eerste wond bekwaam hij opgesprongen is om zijne aan den wand hangende klewang te grijpen, waar- mede hij zich nog verdedigd heeft, dewijl aan dat wapen nog bloedsporen te zien waren, zoodat een der aan- vallers gekwetst moest zijn. Bij de tweede wond, die *Kai- an* ontving, viel hij dood op het bed neder en zijn op het geschreeuw toegesnelde zwager, die in de keuken sliep verklaart duidelijk verscheidene personen gezien te heb- ben, die op zijne komst dadelijk de vlugt namen. Voor dien zwager schijnt het een geluk geweest te zijn, dat hij niet regstreeks naar buiten is gegaan, alzoo in de deur verscheidene kappen gevonden zijn.

De aanleidende oorzaken tot dien moord worden ge- zocht in het slecht gedrag van *Kaian* en waarschijnlijk ook in door hem gepleegde diefstallen.

In de *Javasche Courant* van heden leest men:

Sedert de laatste opgave, voorkomende in de *Javasche Courant* van 24 Augustus j.l., zijn ten behoeve der nood- lijgenden te Banda nog ontvangen, uit de navolgende plaatsen, de daarnevens vermelde sommen, te weten, van *Amboina* f 288,18 *Saparoua* f 171,87 *Hila* f 78,— *Wa- hanj* f 8,— *Bima* f 10,60 *Saley* f 1,— *Timor* 35,— *Menado* f 369,96 te samen f 912,21.

Deze som is weder ter beschikking van den resident van Banda gesteld, aan wien, met inbegrip der reeds vroeger gerecmitteerde gelden, thans f 37,638 24 is over- gemaakt.

In den nacht van 30 op 31 Mei j.l., is eene bende gewapende roovers, naar gissing dertig in getal en allen met witte hoofddoeken bekleed, in de woning gedron- gen van den in de kampong Tjisank, op het landgoed Serpong gevestigden inlander *Sudam Bapa Rantie*, en hebben zij, na dezen inlander zeven zware wonden toe- gebragt te hebben, omdat hij zich tegen die roovers ge- tracht had te verzetten, eenige goederen van waarde, benevens zilveren en koperen specien van daar wegge- voerd.

Ten gevolge van een ernstig onderzoek verkreeg men spoedig de overtuiging, dat deze bende afkomstig was van het district Djassinga (Buitenroeg), en aangevoerd werd door den, reeds in 1852 van roof in gewapende bende beschuldigten, inlander *Tjona*, woonachtig in de kampong Parong-pandjang.

Alle mogelijke pogingen intusschen en zelfs een door den hoofdschout van Tangerang uitgeloopte premie van f 200 recepis, om dien inlander in handen te krijgen, bleven zonder enig gevolg niet alléén, maar zelfs bleek het al spoedig, dat hij elders zijn misdadig bedrijf trach- te uit te oefenen. Blijkens berigt van Lebak dd. 7 Sep- tember j.l. No. 195, waaruit onder anderen blijkt, dat *Tjona* zich aan het hoofd had gesteld van 50 gewapen- de inlanders, die in den nacht van den 3den Septem- ber j.l., op eene geweldadige wijze bot vierden aan hunne roof- en moordzucht in de woning van den chinees *Oey Assam*, gelegen in de dessa Passer Bedil, afdeeling Lebak. De waarde van het aldaar geplun- derde wordt op ongeveer f 2000 berekend, terwijl bij die gelegenheid twee chinezen op eene gruwelijke wijze werden vermoord.

Het is der politie in de afdeeling Lebak gelukt, om den voortvlugtigen *Tjona* in handen te krijgen, zijnde hij den 2den October naar de gevangenis te Rankas Betoeng overgebragt en aldaar voorloopig in hechtenis gesteld.

Men leest in de *Samarangsche Courant* van 8 Oc- tober No. 41.

Op gisteren den 6den October ten 1 ure des namid- dags ontstond er brand in de kampong *Damaran* in de

zongen de krekels, zonder concertgeld te verlangen. In het nabij gelegene moeras kwaakten de kikvorschen en in het rijpe korenveld klonk het droefgeestige geluid van patrijzen en koroenders. Landlieden, die van het veld huiswaarts keerden, en stedelingen, die na hunnen dagelijken arbeid eenige verademing zochten in de vrije buitenlucht, ontmoetten den zangmeester, welke echter op dat oogenblik nog aan niets anders kon den- ken dan aan de kwelling, die hij zoo even had moe- ten uitstaan.

Plotseling stond Morelli luisterend stil. 't Was alsof in de hevige ontroude golven van zijn gemoed eene verzachtende olie gegoten werd. Deze bestond in twee frissche, jeugdige stemmen, die van achter een koren- veld den bekenden *canon* zongen:

O, wie wohl ist mir am Abend,
Wenn zur Ruh die Glocke läutet
Bim baum, bim baum, bim baum.

"O, natuur, hoe groot — hoe schoon zijt gij!" riep Morelli verrukt uit. Deze verrukking werd evenwel slechts veroorzaakt door ééne reine stem, zoo helder als een klok, die den *canon* door bleef zingen. Som- wijlen gebeurt het dat een natuuronderzoeker in een steen- hoop langs den grooten weg een edelgesteente ontdekt, dat het sieraad zijner verzameling word. Zulk eene parel meende Morelli thans gevonden te hebben, en hij

Chinesche kamp alhier, welke door den hevigen zeewind aangewakkerd, binnen korten tijd een aantal javaansche huizen en een steenen pakhuis, waarin circa 80 koijangs rijst waren opgeslagen, in de asch legde. Een ander pak- huis in de nabijheid, waarin 180 koijangs rijst, is ter naauwernood behouden, maar naar men verneemt de rijst toch grootendeels bedorven. Het is aan de onmiddellijke nabijheid der Samarangsche rivier, en den spoed en ijver, waarmede de brandspuiten gewerkt hebben te danken, dat deze stad niet een onberekenbaar verlies heeft ge- leden, in een der rijkste gedeelten der Chinesche kamp.

Men schrijft ons van Soerabaya:

In het *Soerabayasch Advertentie-Blad* dd. 1 dezer No. 39, leest men het ondervolgende:

In den *Java-Bode* van den 21 September No. 75, der verloopende maand lazen wij eene korte melding van het onlangs op ons postkantoor gebeurde. Ofschoon wij gaarne op zijn tijd den spotzieken toon zien gebruiken, vinden wij denzelfden in dergelijke zaken, minstens ge- nomen, ongepast. Meteen is de gelegenheid alweder te baat genomen om de bij den heer P. K. gestolen geld- kist te herdenken; zonder dat luiken, deuren, enz. waren open geweest, wordt er gezegd, en hierin offert men de waarheid op aan de quasi-aardigheid, dit is lakenswaardig, of de *Java-Bode* moet slechter onderrigt zijn geworden dan wij durven vermoeden voor een nieuwsblad, dat zeker moet gaan en maar geen praat- jes voor goede munt opnemen.

Deze opmerkingen vielen ons ook in toen wij onlangs in de Oostpost op denzelfden spotzieken (wij noemen denzelfden in dit geval meedogenloozen) toon van dien diefstal melding vonden gemaakt. Bij den eersten oog- opslag verneemden wij, dat men de kist op het spoor was, want de Oostpost zeide immers: zij is naar het middelpunt der aarde gezakt. Wie zou niet meenen daarmede te moeten verstaan: de kist is begraven? En neen, om der aardigheid deed men dit gezegde.

Nogmaals; den spotzieken toon in dergelijke als de bovengenoemde zaken, keuren wij ongepast in het alge- meen, en zoo als dezelve in de *Java-Bode* en *Oostpost* wordt gebezigd in de artikelen over de gestolen geldkist, als gewaagd en dus onvoorzigtig.

In antwoord op dat artikel melden wij, dat de her- denking aan de ijzeren kist bij ons alleen heeft plaats gehad, daar het nog steeds de algemeene nieuwsgierig- heid prikkelt, om te weten op hoedanige wijze die cu- rieuse diefstal heeft plaats gevonden, te meer daar de onvermoeide nasporingen der politie tot nog toe vruch- teloos zijn gebleven, ja, men zelfs nog niemand heeft mogen of kunnen verdenken. Wij vinden dus boven- staand, met philanthropie en vaderlijke raadgevingen doorspekt, artikel zeer opvallend. De ijzeren kist mag zich met regt verheugen in dat *Advertentie-Blad* haren verdediger te hebben gevonden; immers hetzelfde tracht voor haar verdwijnen medelijden op te wekken? Het sprak ten minste van meedogenloozen, waaronder men ons toch niet mag rekenen, daar, toen de mure van dien diefstal tot ons kwam, wij werkelijk leed gevoelden en, nu nog, het niet onaanzienlijk verlies, dat daarbij de Bataviasche Tentoonstelling geleden heeft, diep betreuren

NEDERLAND.

De prins van Oranje heeft zijne reis door ons land tot den 15den Augustus voortgezet en, onder anderen, nog de steden Arnhem, Utrecht en Amersfoort, alsmede het tusschen gelegen kamp bij Zeist bezocht. Eene lig- te ongesteldheid noopte den prins toen naar 's Hage te- rug te keeren, van waar hij den 18den hersteld, weder zijne studien te Noordhey is gaan voortzetten.

Men verneemt, dat Z. M. de koning den 1sten September aanstaande, het kamp nabij Zeist bezoeken en er 14 dagen zal vertoeven.

Naar men verneemt heeft H. M. de koningin-we- duwe St. Petersburg verlaten en is naar Moskou ver- trokken, van waar H. M. zich naar Weimar zal bege- ven. Ook HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik*, thans te Luxemburg, zullen zich tegen dien tijd derwaarts begeven.

Prins en prinses *Hendrik* der Nederlanden zijn den 14den des avonds op het kasteel Wolfderdinge aan- gekomen. HH. KK. HH. zijn in de voorstad van Clau- sen begroet door den president van het genootschap scherpshutters, hetwelk ook de eer zal hebben hem op 4 September een feest aan te bieden. De gemeenteraad van Luxemburg heeft eene som van 4000 francs toege- staan voor een bal en een gastmaal, door de stad aan HH. KK. HH. aan te bieden.

Den 14den Augustus zijn HH. KK. HH. prins en prin- ses *Hendrik* in Luxemburg aangekomen en zeer feestelijk ontvangen. Bij Wasserbillig, waar eene eerepoort stond, was de regering aanwezig om den prins en de prinses te ontvangen. Op den weg naar Luxemburg, te Gre- venmachten, te Roodt, te Niederauwen en aan de Bire- ler-barriere werden HH. KK. HH. door de autoriteiten en geestelijkheid verwelkomd. Overal waren eerepoor- ten opgericht, de huizen geillumineerd en op elke plaats

haastte zich om zich het bezit daarvan te verzekeren. Het waren twee meisjes van 12 en 13 jaren, twee zus- ters, die Morelli in eene kromming van den weg bij eene heg zag zitten, en die zich daar een kranse van blaau- we korenbloemen vlochten. De eigenares dier fraaije stem heette Camilla Niedner; zij was de oudste dier beide zusters. Haar vader bekleedde het ambt van op- passer in het kantoor der belastingen, waar hij te ge- lijker tijd woonde. Nadat Morelli dit vernomen, en de naar huis terugkeerende zusters tot aan hare woning begeleid had, begaf hij zich ook weder getroust naar de zijne. Aldaar sprak hij hoogst tevreden tot zich zel- ven: "ik heb een kostelijk, maar nog ruw edelgesteen- te gevonden. Om dit tot een prachtigen diamant te slijpen, zal ik tijd noch moeite, ja zelfs de kosten niet ontzien. Wanneer ik van Camilla eene zangeres maak, die jaarlijks drie of vier duizend daalders verdient, zal ik mijn kapitaal tot den hoogst mogelijken interest uit- gezet hebben, en mij eene zorgeloze toekomst berei- den."

(Wordt vervolgd).

waren deputatie van jonge meisjes in het wit gekleed aanwezig, om de prinses bloemen-kransen en ruikers aan te bieden en de hooge gasten te verwelkomen. — Ofschoon ten 10 ure des avonds verwacht, kwamen HH. KK. HH. eerst kwart voor 12 ure op het *Fretschenhof* aan, door dien ze overal op hunnen weg met eerebetuigingen en toespraken waren ontvangen. — Op die plaats werden HH. KK. HH. door eene eerewacht, de plaatsel. autoriteiten, de korpsen pompiers met hunne muziek en vaandels opgewacht, en, na eenige welmeenende toespraken aangehoord te hebben, trok men door de schitterend verlichte voorstad naar het kasteel *Walferdange* waar men ten 1 ure aankwam. — De intogt in de stad Luxemburg zal nader bepaald worden.

— Den 16den September zal Z. M. de koning zich uit het Kamp bij Zeist naar de stad Utrecht begeven en aldaar een plegtigen intogt houden. Z. M. zal zijn intrek nemen bij H.D. commissaris, den heer S. baron van *Heemstra*, nog denzelfden dag audientie verleen, en aldaar drie dagen vertoeven.

— Men verneemt, dat de Heer *Lightenvelt*, des ochtends van den 11den Augustus de terugreis naar het vaderland ondernomen heeft. Zijne reis gaat over Livorno, Genua en Milaan naar Zwitserland, waar hij zich nog eenigen tijd denkt op te houden. Men mag verwachten dat de hooggeplaatste tourist, onverwijd nadat het lot der wet beslist zal zijn, voor goed herwaarts zal keeren.

— Naar men verneemt zullen de muziekkorpsen bij de infanterie, ter sterkte van 1 kapelmeester, 7 stafmuziekanten en 25 élèves, weder worden opgericht.

— Z. M. heeft bepaald, dat de vier jaren dienst, welke de onder-officieren moeten tellen, alvorens tot het examen voor den rang van 2den luitenant bij de wapens der infanterie, kavallerie en artillerie te worden toegelaten, voortaan niet meer van den leeftijd van 18 jaren, maar van hunnen 16jarigen ouderdom gerekend zullen worden. Voorts verneemt men, dat in November e. k. weder een zoodanig examen voor de infanterie zal plaats hebben, en daartoe bereids opgaven zijn gevraagd.

— Men schrijft uit het Kamp bij Zeist, dd. 16 Aug.: Heden zijn de laatste troepen in het legerkamp aangekomen; ieder batt. werd onmiddellijk na aankomst door den bevelhebber geïnspecteerd; het voorkomen liet niets te wenschen over. Het kamp is zamengesteld uit 8 bataillons infanterie, ieder ter sterkte van 500 officieren en manschappen; een escadron dragonders, gecantonneerd in de omstreken, benevens eene batterij veldartillerie uit Amersfoort, zullen gedurende de exercitie-maand in de de voorgeschreven oefeningen deelen.

Heden zijn de gezamenlijke officieren der infanterie aan den opperbevelhebber voorgesteld; bij die gelegenheid heeft men met zekerheid vernomen, dat Z. M. de koning, gedurende de laatste 14 dagen, mede zal kamperen; daartoe worden reeds de noodige voorbereidselen gemaakt. Ofschoon de oefeningen en détail eerst morgen een aanvang zullen nemen, merkt men reeds verscheidene nieuwsgierigen uit de omliggende plaatsen op, welke dan ook genoegzame gelegenheid vinden, om van uit, achter het kamp gebouwde en alle gemakken opleverende tenten, het bedrijvige kampleven gade te slaan. Sedert gisteren zijn, door de zorg van den 1sten luitenant *Everts* van het regiment grenadiers en jagers, ingericht en in werking gebragt, twee uurwijzers, waarvan de eene geplaatst is in het centrum van het kamp en de tweede bij de politiewacht No. 1, beiden door eenen electro-magnetischen toestel en draad aan een chronometer verbonden, welke zich in de tent van genoemden officier bevindt.

— Op 24 Augt. zal van Harderwijk vertrekken, om den 25 daaraanv. te Rotterdam over te gaan aan boord van het barkschip *Bezoekde*, gezagvoerder A. *Schaap*, liggende aan de Willemskade aldaar, bestemd naar Java, een detachement suppletie-troepen, sterk 120 onder-officieren en manschappen, onder kommando van den majoor der kavallerie van het O. I. leger, H. W. L. *Couperus*. Als medegeleiders de eerste luitenant L. G. J. van *Oijen*, en de tweede luitenant F. G. *Meis*, beide van het wapen der infanterie. De twee eerstgenoemde officieren van verlof naar Indië terugkeerende.

— De collecten, in de prov. Noord-Holland gedaan ten behoeve van de bewoners der Moluksche eilanden, hebben bedragen f 4,961,57. Ruim de helft dier som (f 2,685,16) is te Amsterdam gecollecteerd.

— Ten gevolge der ijverige bemoeijingen van Zijner Maj. consul te St. Petersburg, is de in 1849 vastgestelde tarra van 8 per cent voor de kranjangs Java-suiker, bij den invoer in Rusland, thans wederom bepaald op 10 per cent, of zal de suiker, naar verkiezing van de invoerders, kunnen uitgewogen worden.

— Den 11den Augustus zeilde van het Nieuwe Diep de Amerik. bark *Isabella C. Jonas*, kapt. *Jonas*, bestemd naar Baltimore. Aan boord van dit schip bevinden zich 200 landverhuizers, waaronder 70 Nederl. uit Drenthe en Overijssel, die elders een ander vaderland gaan zoeken.

— Van den Helder zeilden den 5den Augustus Zr. Ms. fregatten *Prins van Oranje*, kommandant J. W. *Stoll*, en *Palembang* kommandant J. P. *Woutersz.*, beide fregatten onder het bevel van den schout-bij-nacht *Bouricins*, bestemd voor een kruistogt in de Middellandsche Zee. Bedoelde schepen zullen waarschijnlijk na vier maanden terugkeeren.

(Dit bericht is in strijd met het vroeger gemelde, als zoude de *Prins van Oranje* naar Bahia onder zeil gaan, ter zake van het daar gebeurde met de schoener Gouverneur van der Eb.)

— Men schrijft uit Hellevoetsluis, dat de indienststelling van Zr. Ms. Stoomschip *Curacao* bepaald in op den 15den September.

— De verhitte lucht van Ericsson is weder door eene andere uitvinding vervangen. Nu is het etherdamp, die schepen in beweging brengt. Een Franschman, du Tremblay geheten, heeft een schip uitgerust, dat door dien etherdamp gedreven wordt en waarbij dezelfde kracht en dezelfde snelheid met de helft kolen en met machines, die minder ruimte innemen, verkregen wordt. Ook zal de ketel niet het minst er door met eene korst overtrokken worden. Men heeft met dat schip de proef genomen in de nabijheid van Marseille, en nu is het afgezonden om eene vaart naar Algiers te ondernemen.

— Te Vlissingen is den 5den Augustus met het beste gevolg te water geloopt Z. M. fregat *de Ruijter*; deze plegtigheid, begunstigd door schoon weder, werd door

eene talrijke schare van autoriteiten en inwoners dezer stad en Middelburg bijgewoond en werd opgeluisterd door eenige muziekstukken, door het korps hoornblazers van het 2de regiment infanterie uitgevoerd.

— De vooruitzichten aangaande den oogst kunnen over het algemeen gunstig genoemd worden. De ziekte, die men aanvankelijk weder in de aardappelen heeft waargenomen door het zwart worden en verdorren van het loof, heeft zich gelukkig in sommige streken niet zeer erg verwezenlijkt: men heeft zelfs in vele plaatsen het vreemde verschijnsel opgemerkt, den reeds zwart geworden stam ten tweeden male frisch te zien uitkomen, zoodat men zich durft vleien, dat dit jaar de ramp der aardappelziekte niet zoo enorm zal zijn als men aanvankelijk gedacht heeft. Ook de erwten en boonen, die sporen van ziekte vertoonden, hebben zich hersteld en komen voordeel uit. De rogge, gerst en weide, die gunstig binnenkomt, levert een goed gewas op; terwijl de boekweit onverbeterlijk belooft te zijn. Ofschoon de hooibouw door hoog opperwater bijna half mislukt is, is de binnengekomene van goede kwaliteit; de weiden hebben zich door het spoedig wegvallen van het water gedeeltelijk hersteld, zoodat het vee nog voeder in overvloed heeft en de naweide heerlijk belooft te zijn; het overige beestenvoeder, als spurrie en mangelwortels, wordt volop en gunstig gezaaid. Men heeft dan ook alle hoop, dat de boter en het vleesch, dat bijna de helft hooger in prijs is dan vroeger, spoedig goedkooper zullen worden, en met grond verwacht men zulks ook van het schapen- en varkensvleesch, dat, ofschoon vrij van accijnsen, tot eene nooit gekende duurte gerezen is. De appelen, peeren en andere boomvruchten zijn zoo overvloedig als in vele jaren het geval niet is geweest.

— Den 19den Aug. is in het kamp aangekomen 's konings adjutant van *Tuyl*, geleidende de tenten van Z. M., welke onmiddellijk zijn opgeslagen en weldra in gereedheid zullen zijn. Ook is men druk bezig met het daarstellen van een keuken, welks lengte zal zijn 9,50 en breedte 8,50 el, terwijl eene stalling voor ruim 50 paarden bereids gereed is.

De groote manoeuvres zullen eerst in September beginnen, tijdens het verblijf van Z. M., die een twaalf-tal dagen in het kamp denkt te blijven.

BELGIE.

Het huwelijk bij procuratie van de aartshertogin van Oostenrijk, *Maria Henrietta Anna* met den hertog van Brabant, is den 10den Augustus des avonds in de kapel van het kasteel van Schönbrunn voltrokken. *Mgr. Rauscher*, aartsbisschop van Weenen heeft dit huwelijk ingezegend.

— In de meeste steden van Belgie zullen ter gelegenheid van het huwelijk des hertogen van Brabant feestelijkheden plaats hebben.

— Den 14den Augustus heeft de burgemeester van Brussel in zijn kostuum, op de puije van het raadhuis de tweede afkondiging van het huwelijk van den kroonprins voorgelezen.

Den 20sten Augustus is de aartshertogin van Oostenrijk alhier gearriveerd en met eene buitengewone geestdrift door de bevolking ontvangen. Heden is H. K. H. eenigzins ongesteld, zoodat de verdere plegtigheden zijn verschoven. Met drie plezierstreinen zijn een aantal vreemdelingen uit Parijs in deze stad aangekomen.

ENGELAND.

De revue te Spithead heeft den 12 Aug. onder begunstiging van het schoonste weder plaats gehad. Reeds ten 6 ure 's morgens rigten de stoombooten van Southampton, van Gosport, van het eiland Wight en van eene menigte andere punten hunnen koers naar Hab. Portsmouth zelf bood een allerverrassendst schouwspel aan; in de straten bewoog zich eene ontelbare massa volks, terwijl men zich op de kaden als het ware verdrong, om meer van nabij getuige te zijn van het tooneel, dat elk met ongeduld verbeidde.

Ten negen ure kwamen de ministers en een groot aantal leden van het Parlement aan. Onder de vreemde hooge personaadjen merkte men op den kroonprins van Wurtemberg, de grootvorstin Olga, den hertog van Nemours, den prins van Joinville, den graaf van Parijs en vele anderen.

Ten tien ure verkondigde een salvo, dat de koningin zich aan boord van het koninklijke jagt te Cowes had begeven. Te Spithead aangekomen, werden de salvo's herhaald terwijl zij verwelkomd werd door den vice-admiraal sir J. *Cochrane*, den kommandant der vloot, den schout-bij-nacht *Franshawe*, den generaal *Simpson* en lord *Adolphus Fitzclarence*.

Ten elf ure kreeg de vloot het bevel om het anker te ligten, waarop zij zich in twee kolonnes in beweging zette, gevolgd door een zeer groot aantal stoombooten en jagten van allerlei soort. Het koninklijk stoomjagt bevond zich aan haar hoofd, tusschen den *Agamemnon* en *Duke of Wellington* in. Op eenige mijlen afstands van Hab het signaal gegeven zijnde, om zich in een front te scharen, werd deze orde onmiddellijk met de meeste nauwkeurigheid en spoed opgevolgd, en de schoonst mogelijke linie van bataille ontwikkelde zich voor het oog der aanschouwers.

Toen zag men, eerst als een stip aan den horizon, drie schepen van zwaar kaliber op de vloot aankomen, met den *Prince-Regent*, die de admiraalsvlag voerde, voorop en op zijde gevolgd door de *Queen of London* en vier stoombooten. Het admiraalschip loste, al naderbij komende, twee schoten, doch op digten afstand genaderd, braakten een tal van vuurmonden de hunne los, zoodat men op een afstand van drie mijlen niets anders dan vlammen en rook zag, terwijl het gedonder van het geschut zijn daverend geluid alom deed hooren. De vijand vocht dapper, maar ten slotte verminderden de *Prince Regent* en de *Queen of London* het vuur. Nadat de rook een weinig was verdwenen, werd het bevel gegeven, om de schepen naar het zuiden te vervolgen, en de geheele vloot bewoog zich met alle snelheid naar die rigting. De togt duurde juist zo lang, als noodig was om te doen zien, hoezeer de schroefstoombooten te verkiezen zijn boven de raderbooten.

Van regeringswege zijn de stoombooten *Black Eagle* en *Bull-Dog* ter beschikking gesteld voor de lords, de ministers en de admiraliteiten, de leden van het corps diplomatique en van het parlement, terwijl de *Gorgon* ter beschikking was gesteld van de dagbladschrijvers.

De geheele vloot was zamengesteld uit 20 oorlogsschepen en 13 schroefstoombooten. Zij telde 1076 stukken geschut en 10,133 manschappen.

Men wil dat meer dan 100,000 personen langs verschillende spoorwegen naar Portsmouth bij deze gelegenheid zijn vervoerd. Behalve dit getal moet men nog de inwoners der stad rekenen, die een konting van 50,000 à 60,000 toeschouwers had geleverd. water wemelde van meer dan 1000 vaartuigen van allerlei soort, en toch heeft men tot nu toe van geen enkel ongeval gehoord.

— Twee Protestantsche zendelingen uit Londen, heeren *Dickinson* en *Lewis*, die in Limerick en op andere plaatsen in Ierland predikatie voor het volk hebben willen houden, zijn daarin door het gepeupel, het ondergaan van belediging, verhinderd geworden.

— Voor eenige dagen meldde zich een trouwlaar paar bij den magistraats-persoon te Bodmin, in Cornwall, aan, om hun huwelijk te laten voltrekken. magistraatspersoon deelde den man hierop mede dat zulks niet doen mogt, daar hij vernomen had, dat reeds vroeger getrouwd was en zijne vrouw nog in leven was, en de straf van transportatie dus op hem van toepassing zou worden. De man beweerde echter in zijn regt te zijn, daar hij zijne vrouw wettiglijk gekocht had. Het huwelijk had echter niet plaats.

FRANKRIJK.

De feesten, die in Frankrijk, en speciaal te Parijs gevierd werden ter gelegenheid van den verjaardag der keizers op 15 Augustus, leveren het meest saillant punt, dat valt te melden.

— De *Moniteur* bevatte dien dag de benoemingen der legioenen van eer, die ter gelegenheid van het feest plaats hadden. Die benoemingen besloegen niet minder dan 15 kolommen van het blad, dat er gevolglijk voor tot achter bijna mede opgevuld was. Onder benoemden merkte men op: grootofficieren de heeren *Troplong*, *Sapey*, *Thibaudau*, *Pietri*, de *Saint-Cricq*, de *la Grange*, *Ducos*, de *Montreal*, de *Mad Mahenz*; tot kommandeurs de heeren de *Casabianca*, *Febvre*, *Durasté*, *Boulay* (de la *Meurthe*), *Gudin*, *sin-Esterhazy*, *Lannes de Montebello*.

Het blad behelsde ook onderscheidene benoemingen en bevorderingen bij het leger.

Ten slotte behelsde het een kort verslag van de plechtigheden hebbende festiviteiten, die zeer schitterend geweest. Meer dan 120,000 man stonden onder de penen en werden door den keizer in revue gepasseerd. De grootste geestdrift heerschte voor den persoon der keizers en der keizerin. Des avonds woonden beide de voorstelling bij van de *Contes de la Reine de Navarre* in het Théâtre Français, waar HH. MM. mede met groote geestdrift werden toegejuicht. Ook had er des avonds een luisterrijk diner plaats op het stadhuis.

— Het veld van Mars te Parijs was het tooneel van belangwekkende feiten. De artisten van het Hippodrome gaven er eene uitgebreide voorstelling, waartoe gekonst was de zamenkomst van *François I*, koning van Frankrijk, met *Hendrik VIII*, koning van Engeland, welke zamenkomst plaats had den 5den Julij 1521 in de omstreken van Guignes. — Daarna werd de inneming van Laghouat voorgesteld. Men weet, dat dit kleine stadje in Algerie, door de Fransche troepen, in 1811 na een bloedig gevecht, genomen werd. Men had ten behoeve van het spiegelgevecht het geheele stadje het veld van Mars zeer natuurlijk nagebootst. Het tooneel van het Hippodrome en 800 soldaten namen het spiegelgevecht deel, dat goed gelukte en zeer voldoende gaf. — Een en ander werd door allerlei makelijheden afgewisseld. Zoo ondernam de heer *Gard* eene luchtreis. Ook de 75jarige jufvrouw *Sagard* vertoonde hare ijzingwekkende kunst; de stokoude vrouw doorliep eene lengte van 240 meters, op een 38 meter boven den beganen grond, strak gespannen koord, wisselde, toen zij aan het eind van het koord gekomen was, van kleederen, en keerde toen langs denzelfden weg terug. — Ook hebben er tusschen de bruggen van Concorde en Jena wedstrijden plaats gehad in het roeien en zeilen.

De feesten werden besloten door eene illuminatie, die zeer prachtig was, en door drie vuurwerken, die verschillende punten der stad Parijs werden afgestoken. Des avonds ten 11 ure keerde de opgetogen volkmassige huiswaarts. Men berekent, dat ongeveer 800,000 menschen op de been waren. Het wordt als een wonder beschouwd, dat geen enkel ongeluk uit de opeenvolgende hoopding van die menschenmassa is voortgesproten. Het feest heeft eene uitgaaf van 700,000 francs na zich sleept, welke kosten voor de helft zullen worden gedragen door den staat en voor de helft door de stad. 80,000 francs zijn tot liefdadige doeleinden aangewend.

— De commissie van onderzoek voor het testament van *Napoleon I* heeft ten dien aanzien een breedvoerig rapport aan den keizer ingediend. Daarin ontleedt de verschillende in het testament toegestane legaten. De commissie splitst ze in twee deelen. Het eerste deelen omvat de individuele legaten, gezamenlijk bedragende 10,010,000 francs en collectieve legaten, in totaal beloopende niet minder dan 200,800,000 francs. De individuele legaten bevatten de giften door *Napoleon* gedaan aan personen, in de codicillen van het testament bij name genoemd zijn. De collectieve legaten hebben betrekking op de departementen en provincies, alsmede op het leger, zoo wel als de meest beroemde legerhoofden als op de gewone soldaten.

Van deze legaten stelt de commissie slechts voor twee collectieve voor het volle bedrag te betalen, namelijk 1°. de legaten van 300,000 francs aan de officieren en soldaten van het bataillon van het eiland *Elbe*, of wel aan hunne weduwen of kinderen; en 2°. de legaten van 200,000 fr. aan de ernstig gekwetste of amputeerde soldaten tijdens de veldslagen van *Ligny* en *Waterloo*.

Al de overige sommen stelt de commissie voor af te betalen met 8,000,000 francs, van welke som dan 1,500,000 francs zouden worden verdeeld onder de veteranen van het voormalige keizerrijk.

De commissie van onderzoek was als volgt zamengesteld; graaf *Ornano*, gouverneur der Invaliden, *de las Casas*, senator, de *Royer*, procureur-generaal, *Boulay*, staatsraad en graaf *Eugène Dubois*, lid van het bureau van den staatsraad.

— Hoezeer men tegenwoordig jagt maakt, om den ridderkruis te bezitten, kan alleen reeds afgeleid worden uit het aantal vragen, dat bij het ministerie der binnenlandsche zaken dienaangaande ingekomen is, dat 3000 bedraagt, allen met redenen omkleed.

al echter minder overdreven schijnen, als men
merking neemt, dat, zonder van andere ambe-
spreken, die niet tot de administratieve magt
dit ministerie met 94000 ambtenaren, zoowel
als onbezoldigde, in correspondentie staat.
zijn niet het minste in de weer, om deze
ing te verwerven.

DUITSCHLAND.
den Augustus heeft te Ischl de verloving plaats
in den keizer van Oostenrijk met prinses Eli-
tweede dochter van den hertog Maximiliaan
eren.

staat van beleg te Weenen, Koniggrätz, The-
en Josephstad, wordt met 1 Sept. e. k. op-

ake van het gebeurde met den Hongaar Costa
ma, heeft de Oostenrijksche regering niet alleen
bewind der Vereenigde Staten eene schitterende
geëischt, wegens de vijandige houding die
hebbert van de Amerikaansche korvet *St. Louis*
de Oostenrijksche brik *Huzardo* heeft aange-
en de bedreiging van dezelve in den grond te
shieten, maar heeft ook deze regering bepaalde-
de verhevene Porte gevorderd dat zij hare magt
en gelden, om den persoon van Costa onmiddellijk
Oostenrijksche overheden te doen uitleveren. —
de laatste berichten werd Costa steeds in het Fran-
pitaal onder toezigt gehouden, en zoude hij in
blijven, tot dat de Oostenrijksche en Amerikaan-
geringen het met elkander over deze zaak zou-
eens geworden.

Beijersche regering houdt zich reeds onledig met
bereidende schikkingen voor de algemeene Duit-
tentoonstelling, die te Munchen zal gehouden wor-
Al de tolverbondsstaten zullen door haar uitge-
worden, om hieraan deel te nemen.

rabbijn *Brau* is door den prins van Pruisen
orair lid van de rijks-inrigting tot ondersteuning
behoevende veteranen benoemd. Dit is de eerste
wien deze eer te beurt valt.

ZWITSERLAND.

Zwitsersche bondsvergadering heeft hare zittin-
loten. Bij de belangrijke beraadslagingen, wel-
in hebben plaats gehad, heeft men bestendig
el bezonnenheid als eensgezindheid en vastheid
noemen. Een niet minder verblijdend en elders
zaam verschijnsel was het rapport over den voor-
ken staat der finantien. Aangemoedigd door de
ring, welke van de zijde der nationale vergade-
den bondsraad is te beurt gevallen, heeft deze
luit genomen, om niet af te wijken van de ge-
in, tot dusverre ten aanzien van Oostenrijk ge-
Uit dien hoofde zal de bondsraad ook bij de
van Tessin niet aandringen op het toestaan van
lang pensioen aan de verdorven Kapucynen;
dit door de bemiddelende Fransche en Engelsche
ten was voorgelagen. — Op dezen oogenblik is
meene aandacht in dit land bijna uitsluitend op
te leggen spoorwegen gevestigd. Het aanleggen
en Luckmanier-spoorweg, door welken Genua niet
met Zwitserland, maar tevens met den Boven-Rijn
met Zuid-Duitschland in regstreekse verbinding
wordt in Engeland zeer aangemoedigd en door
rijke kapitalen ondersteund. De uitvoering van
is niet meer twijfelachtig. — Door den toene-
bloei der horologie-fabrieken heerscht thans een
gewone welstand in het kanton Neuchâtel. Men
aanwielijks voldoen aan de talrijke bestellingen
Amerika en Australië.

laatste berichten uit het kanton Freiburg zijn weder
verontrustend aard. Op onderscheidene plaat-
in in de afgelopen week geheime bijeenkomsten
door de deelnemers aan den vroegeren opstand.
zelve zou besloten zijn, eene tweede algemeene
vergadering, in den geest van die te Posieux te
men. 's Nachts ziet men op onderscheidene heuvels
signalen opstijgen. De gansche beweging wordt be-
art door een geheim committé, dat in al de gemeen-
sne agenten heeft en over belangrijke geldmidde-
lijkt te beschikken. De ultramontaansche partij
niet onbeproefd, gelaten om Freiburg weder tot het
punt van hare machinatien in het westelijke gedeel-
Zwitserland te maken. De regering is echter op
hoede en op alles voorbereid.

DENEMARKEN.

het noorden van Europa heeft de koning van De-
ken de wet nopens de erfopvolging in dat rijk
vaardigd, en moet hij zich met den koning van
verstaan hebben, om indien de Oostersche aan-
heden van eenen bedenkelijken aard vierden,
eene zaak te maken om eene gewapende onzijdig-
in acht te nemen.

dat de Levantische kwestie nu beter aanzien heeft
worden, zal ook die voorzorg gelukkig noodeloos zijn
worden.

Kopenhagen woedt de cholera nog in hevigen
toch in verhouding tot de twee vorige weken,
minder.

RUSLAND.

dit rijk aangaat, daaruit valt alleen te melden,
het keizer groote evolutien van de vloot voor Kroon-
heeft bijgewoond en deswege zijne bijzondere te-
kenheid heeft aan den dag gelegd.

Petersburg is een gezantschap uit Perzie aange-
men, met welk land ook onderhandelingen van aan-
zijn aangeknoopt, zoo men wil, over den afstand
en uitgestrekt gewest.

Warchau is de cholera uitgebroken.

GRIEKENLAND.

Griekenland heerscht bestendig zekere gisting, ten
van de onzekerheid waarin men ten opzichte van
russisch-Russisch geschil nog altijd verkeert. De
eene opinie is steeds voor Rusland; maar de re-

gering en de koning blijven onvrikbaar op het onzijdig
standpunt en men heeft het daaraan te danken, dat de
rust is bewaard gebleven. De kamer van afgevaardig-
den heeft het ontwerp aangenomen, waarbij de uitvoer
van granen wordt verboden en het regt op den invoer
van granen wordt verminderd, uit vrees voor gebrek,
ten gevolge van den slechten oogst. De wet is nu naar
den senaat verzonden, die haar mede wel zal aannemen.

NOORD-AMERIKA.

De Amerikaansche politiek staat thans bij de Europeesche
op den achtergrond. In de Vereenigde Staten, aldus
meldt de correspondent van den *Times* te New-York,
is het rustig en dat zal wel zoo blijven, tot er van hier
een vonk op Cuba overspat, of uit Mexico een brand
naar hier overwaait. In het geheele gebied der Vere-
eenigde Staten koestert men de sterkste sympathie voor
het lot van Turkye. Al wat uit het Oosten komt wordt
terstond door onze drie duizend bladen bewerkt en door
het publiek verslonden. Met Mexico staan wij op een
zeer onzekeren voet. De secretaris van het departement
van oorlog, de heer *David*, heeft zich in zijne laatste
redevoering zeer hevig uitgelaten; generaal Cushing,
de procureur-generaal, ging nog verder, en beweerde,
dat de vrijbuitery niet slechts de staatkunde, maar ook
de bestemming, de roeping der Vereenigde Staten was,
de voorwaarde van hun bestaan. Zulke gezegden wek-
ken noodwendig bezorgdheid op, en ook wantrouwen
in het karakter en de waarschijnlijke staatkunde van
den president en van zijn kabinet.

— Een dagblad van Anderson deelt mede, dat de prijs
der slaven in korten tijd buitengewoon gerezen is: Man-
nelijke slaven van een gewoon voorkomen worden ge-
makkelijk verkocht voor 1000 doll. De vrouwelijke zijn
evenzeer gezocht; hare waarde is van 700 tot 1000 doll.
Jongelingen, die 50 pond wegen, worden in den regel
verkocht voor 500 doll. Men kan begrijpen, dat zij,
die slaven te verkoopen hebben, van deze gelegenheid
gretig gebruik maken.

— Een dagblad van Pensylvanië deelt mede, dat in
de nabijheid van Cookstown nog een slaaf van den ge-
nemaal Washington in leven is. Hij is 124 jaren oud,
en kan nog 6 mijlen per dag te voet afleggen.

— De politie heeft te San Francisco het materieel van
eene bende valsche munters in beslag genomen, die voorne-
mens waren, om allerlei Amerikaansche munt te slaan,
en dus hunne industrie op groote schaal te drijven. De
gereedschappen waren te Londen en in Duitschland ge-
fabriceerd, en waren uimuntend bewerkt, zoodat men
berekenen kan, dat zij wel 10,000 dollars gekost heb-
ben.

— Tijdingen uit New-York van 6 Augustus ontvan-
gen, melden dat de oppositie tegen den president hoe
langer hoe heviger werd: zijne regering, die geene en-
kele partij bevredigde, vond volstrekt geene sympathie.
Nog nooit heeft een president zoo spoedig zijne popu-
lariteit verloren, en zonder de eene of andere buiten-
gewone daad twijfelt men er aan, of hij die wel ooit
zal terug krijgen.

— Den 15den Julij is de stad Cumana (oostelijke pro-
vincie van Venezuela) door eene ontzettende aardbeving
verwoest geworden; 800 à 1000 menschen moeten daar-
bij zijn omgekomen. Kolonel *Paes* met zijne compagnie
artillerie, werd, door het instorten der kazernes, onder
het puin bedolven en geen enkel man gered. Volgens
een ander bericht, is wel het derde gedeelte der bevol-
king onder het puin bedolven. Cumana is, zoo als men
weet, een der in opstand zijnde provincien van Vene-
zuela, die zich tegen Monagas hebben verklaard. Thans
is daarmede de opstand ten einde. Er schijnt altijd
eene aardbeving noodig te zijn, om deze Zuid- en Mid-
del-Amerikaansche steden van het revolutie-maken af
te brengen.

ZUID-AMERIKA.

Uit Mexico verneemt men, dat de zaak eener nieuwe
vereiniging met Spanje, of ten minste van de instelling
van een Spaansch protectoraat, waarschijnlijk binnen-
kort beslist zou worden. De Mexicaansche bladen hou-
den er zich reeds druk mede bezig en daar zij aan eene
zeer strenge censuur onderworpen zijn, is het waar-
schijnlijk, dat alles wat zij van zulk een punt mede-
deelen, bijna officieel is. Aan het Fransche dagblad *le*
Trait d'Union is verboden de handelingen van de re-
gering verder te beoordeelen. *Santa-Anna* heeft de
doodstraf bepaald voor allen, die zich schuldig zouden
maken aan fraude in het beheer der openbare gelden.

Santa-Anna maakte reeds toebereidselen om kerk en
staat te vereenigen en de jesuiten zijn in het land te-
ruggeroepen. De algemeene opinie aldaar was echter
tegen het plan van een Spaansch protectoraat of den
terugkeer onder het middellijke of onmiddellijke beheer
van Spanje. De verbindtenis met den Paus wordt hoe
langer hoe waarschijnlijker; men draagt openlijk pau-
selijke orders. De Fransche avonturier, graaf *Raous-
set de Boulbon*, was te Mexico aangekomen en had een
bezoek bij den president afgelegd. Sommige dagbladen
waren van oordeel, dat *Santa-Anna* niet vreemd was
aan het denkbeeld, om het onregt, te zijnen aanzien
door zijn voorganger gepleegd, te herstellen. Tenge-
volge der bevelen van zijne regering heeft de gouver-
neur *Trias* zijne troepen de vallei van Mesilla doen ont-
ruimen.

De cholera rigtte in de steden Mexico en Vera-Cruz
groote verwoestingen aan. Er was een decreet versche-
nen, waarbij de regeringsraad georganiseerd en uit 21
personen zamengesteld wordt. *Santa-Anna* bevond zich
te Tuebaya en had dit verblijf, door middel van den
telegraaf met de hoofdstad in verbinding gesteld. Ge-
nemaal *Parodi* was tot brigadier-generaal bevorderd,
en zulks ter belooning zijner bewezene diensten bij den
slag van Buena-Vista.

Alle ambtenaren hebben op nieuw den eed van ge-
trouwheid moeten afleggen. In dien eed is tevens de
verbinding opgesloten, om de onafhankelijkheid der
natie en de onschendbaarheid van het grondgebied te
verdedigen.

De Mexicaansche dagbladen zijn opgevuld met bijzon-
derheden nopens de expeditie naar Sonora, en leggen
ten dien aanzien eene groote ongerustheid aan den dag.

De oorlog tusschen Mexico en de Vereenigde Staten
is, volgens den *Trait d'Union*, onvermijdelijk. De
vijandige en bittere toon van de officiele dagbladen van
Washington draagt veel bij tot deze meening.

Bataviasche Tentoonstelling.

Aan het publiek wordt bekend gemaakt, dat sedert de
opening der tentoonstelling, de abonnementkaartjes niet
meer verkrijgbaar zijn ten huize van den president,
maar aan het bureau bij den ingang van het gebouw.

S. D. SCHIFF, *President*.
L. H. DEELEMEN, *Secretaris*.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 17 Aug. Prins Oscar, J. H. Lager-
clou, v. Batavia n. Rotterdam.
21. *Diligentia*, H. F. Horneman, v. Akyab n. Rott.
Hellevoetsluis 12 Aug. Luconia, A. Bodeker, v. Akyab.
19. *Johanna Cornelia*, A. P. Agchenbach, v. Akyab.
21. *H. Willebrordus*, R. Lommerse, v. Batavia. Ma-
ria Magdalena, F. H. Popken, v. Soerabaya.
Texel 9 Aug. Nicoline, C. H. Vallesen, v. Batavia.
10. *Eendragt*, M. van Velthoven, v. Bandjoewangie.
18. *Castor*, P. F. Lange, v. Bandjoewangie.
14. *Salatiga*, J. N. Bezier, v. Bandjoewangie.
20. *Susanna Christina*, J. H. Stolte, v. Bandjoewangie.

Vertrokken.

Brouwershaven 8 Aug. Cortgene, J. A. Scott, n. Bat.
15. *Australie*, R. A. Tange, n. Batavia.
Hellevoetsluis 10 Aug. Catharina, W. C. Calander,
n. Hartlepool. Juno, J. M. Chevalier, n. Londen.
11. *Macasser*, V. Timmermans, n. Londen.
12. *Kolonel Koopman*, J. J. Klein, naar de Kaap de
Goede Hoop.
14. *Vrouw Johanna*, A. van Wijk Jurriaanse, n. Hart-
lepool. Ida Willemina, B. P. van Weiland, n. Cardiff.
19. *Johanna Maria*, A. Sissing; Paul Johan, J. Poort
beiden n. Hartlepool. Eugenie, E. J. Bargman, n. Loud.
Texel 3 Aug. Dorothea, H. van der Kolk, n. Londen.
7. *Cornelia*, H. P. Hazewinkel, n. Padang.
8. *Beatrix*, E. Verschoor, n. Hartlepool.
18. *Amerika*, D. Schuymer, n. Melbourne. Elisabeth
Antoinette, H. A. Bezier, n. Liverpool.
15. *Philips van Marnix*, E. van Duyn, n. Londen.
18. *Hester A. A. Viëtor*, n. Liverpool.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Gouverneur-Generaal Rochussen, G.
F. Rijken, n. Londen; Zuid-Holland, S. de Boer, n. id.
Broedertrouw, A. J. B. Hordijk, n. Hartlepool.
Nieuwe Diep: Gelderland, A. van Oosteroom, n. Ba-
tavia; Quatre Bras, F. B. Bondix, n. id.; Zeeland, F. de
Winter, n. Cheribon, enz.
Vlissingen: Wilhelmina, N. M. O. de Groot Stiffrij,
n. Londen.

Vreemde Havens.

Londen 6 Aug. Kenau Hasselaar, Lindeman; Hendri-
ka, Reiniersen, beiden, van Rotterdam en in lading n.
Port-Philip.
8. *Jannetje*, Lupcke, van Rotterdam. Generaal van
den Bosch, n. Parlevliet, v. id., in lad. n. Melbourne.
Banca, ten Ham, n. Port-Philip, vertrok den 11den v. Deal.
9. *Agenta*, Crap Hellingman, v. Rotterdam, in lad. n.
Port-Adelaide. Jacob Roggeveen, Vos van Marken, v.
Amsterdam, in lad. n. Hobart-Town. Dorothea, van der
Kolk, v. id., in lad. n. Port-Philip. Jan Daniel, Riet-
bergen, v. Rotterdam, in lad. n. Sydney. Regina, In-
german, v. Amsterdam, in lad. n. Adelaide.
10. *Ida Elisabeth*, Overgaauw, n. Soerabaya: vertrok
den 11den v. Deal.
12. *Jnno*, Chevalier, v. Dordrecht, in lad. n. Port-Phi-
lip. *Jacoba Helena*, Pfeil n. Adelaide; vertrok den 14den
van Deal.
18. *Macasser*, Timmermans, v. Rotterdam, in lad. n.
Hobart-Town. Arend, Hus, n. Launceston; vertrok den
17den v. Deal.
15. *Admiraal van Heemskerk*, Kley, n. Sydney; Wm.
Simpson, Skinley, n. Batavia; vertrokken beiden den
19den van Deal.
20. *Margaret West*, Bauman, v. Batavia: Philips van
Marnix, van Duyn, v. Amsterdam.
Deal 8 Aug. Orion, Borghorst; Abel Tainan, Hensing,
beiden v. Londen n. Sydney.
Bij *Deal* 4 Aug. Japara, Kramers, v. Rotterdam n.
Macasser. Menado, Schaap, v. Rotterdam n. Batavia.
5. *Sudpolen*, Söderberg, v. Stockholm n. de Kaap de
Goede Hoop en Batavia.
6. *Dirkina Titia*, van Zijp, v. Amsterdam n. Batavia.
12. *Ottolina*, Prange, v. Hartlepool n. Batavia.
17. *Australië*, Tange, v. Rotterdam n. Batavia. Ida
Willemina, v. Weyland, v. Dordrecht n. Cardiff. Ce-
sar Godefroy, Behn, v. Batavia n. Hamburg.
Ramsgate 11 Aug. Twee Godfrieds, Brandligt, v. Lon-
den n. Melbourne, na geëindigde reparatie.
Bij *Dover* 10 Aug. Cortgene, Scott, v. Rotterdam n.
Batavia.
14. *Kolonel Koopman*, Klein, v. Rotterdam n. de Kaap
de Goede Hoop.
Bij *Hastings* 8 Aug. Heinrich, Jacobsen; v. Kopen-
hagen n. Oost-Indië.
Bij *Singels* 3 Aug. Laura en Adèle, Zwart, v. Lon-
den n. Hobart-Town.
6. *Whampoa*, Kramer, v. Rotterdam n. Macasser.
Bij *Torbaj* 9 Aug. Julie Claire, de Wijn, v. Amsterd.
n. Batavia.
Bij *Goudstaart* 9 Aug. Christina Agatha, Lap; Mentor,
Zeylstra, beiden v. Amsterdam n. Batavia.
11. *Jacoba Cornelia*, Lodewijks, van Hartlepool naar
Hongkong.
Bij *Plymouth* 5 Aug. Zwaluw, Luteyn, v. Middles-
bro' n. Singapore.
9. *Straat Baly*, Mulder, v. Amsterdam n. Batavia.
Bij *Lezard* 4 Aug. Antoinette, de Winter; Padang,
Kwakkelsteijn, beiden v. Melbourne.
Liverpool 4 Aug. Jacob Cats, Koning, n. Melbourne.
6. *Pollux*, Kooy, n. Singapore.
17. In lad.: Carl von Grave, n. Batavia en Singap.
19. *Elize Henriete*, Detering, n. San Francisco.
Cardiff 17 Aug. Luctor en Emergo. Ouwehand, van
Rotterdam, Cecilia. Penaud, n. Batavia.
Newport-Mon 9 Aug. Constantia, Kaleshoek, n. Sin-
gapore.

Hartlepool 6 Aug. Jacoba Cornelia, Lodewijks, n. Sin-
gapore.

7. Ottolina, Prange, n. Batavia.

13. Hendrina, van Marion, n. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam. naar Batavia, Stad Thiel, W. B. Derks.
naar do. en Samarang, Madura, T. Draijer. naar do.
en Soerabaya, Sara Lydia, B. van der Tak. naar do.
do. en Panaroekan, Wilhelmine, J. C. van der Zweep.

Amsterdam. naar Batavia, Samarang en Soerabaya,
Margaretha Johanna, M. Schou. naar do. do. en do. Anjer,
P. Esink. naar Passaroeng, Henr. Geertruida, P. Buys
Jr. naar Melbourne en Sydney, Alcyone, A. P. Sand-
berg Jr. naar San Francisco en Valparaiso, Clara Hen-
riette, N. D. de Boer.

Kort Handelsberigt.

Koffij blijft steeds in eene vaste stemming verkeer-
en, en toonde zich langzamerhand eene meerdere vraag zoo-
wel voor behoefte als uitvoer, waardoor de prijzen zelfs
iets vaster aan te nemen zijn; voor goed ord. Maat-
schappij Java moest men 29½ c. en voor blank Prean-
ger 30 à 30½ c. besteden.

Ruwe Suiker; de markt in dit artikel heeft sedert de
vorige berichten een beter aanzien gekregen, de plaats
gevendene verkoopen uit de eerste hand zijn tot zelfs
iets hogere prijzen van de hand gezet.

Java Tabak. Met weinig handel, door gebrek aan
toevoer.

Thee. In eene willige stemming; de veiling der la-
ding Chinese Thee per John Philips is boven ver-
wachting hoog afgeloopen. Alle Theeën in de eerste
hand berustende zijn genoegzaam en tot ferme prijzen
verkoocht, waardoor ook iets verbeterde prijzen be-
staan. Men noteert thans Boei en geringe soorten
Congo 75 à 80 c.; Congo, Kempoeij en Souchon van
redelijk tot vrij goed 85 à 95 c.; goed tot zeer goed
95 à 120 c.; vrij fijn tot geurig 125 à 190 c.

De voorraad van Java Thee bestaat thans uit 9863/4
1648/12 63/16 k. welke men verwacht dat spoedig in
veiling zullen aangeslagen worden.

Rijst. Ofschoon voor dat artikel bij voortdurend eene
vrij goede stemming blijft bestaan, zoo was de handel
in hetzelfde sedert de laatste berichten iets minder. Door
de geringe voorraad in de eerste hand hebben uit de-
zelfde geene afdoeningen plaats gehad, waardoor de han-
del belemmerd wordt. Voor binnen- en buitenlandsche
behoefte ging in gepelde soorten tamelijk wat om,
men noteert thans:

Ongep. Java f 7,— à 7,75 gep. do. f 8,— à 8,—
Tafel f 10,— à 10,50 . . . 11,25 . 12,—

Peper met goede vraag en door den geringen disponibelen
voorraad heeft men hogere prijzen moeten besteden,
goede soort bedong 24 c. Eene partij van 500 b. welke
nog in de eerste hand is, wordt ferm op 25 c. gehou-
den.

Fijne Specerijen zijn door voortdurende speculatie-
geest gestegen als:

Notenmuscaat No. 1 tot 225 à 227, No. 2 198 à 200

c. No. 3 150 c., No. 4 100, Foelie C &
Nagelen hebben in deze rijzing bijna niet gede-
kele Ceelen werden omgezet tot 42 à 43 c. na-
liteit. Java kaneel geheel zonder omgang. J.
den in eene goede stemming en prijs houdende
nog al belangrijke omzettingen hadden plaats,
zware wigten voor Export ook meer begeer-
2337 st. per Vier Gezusters werden tot 37,5
kocht. 1999 per Drie Gebroeders tot 31 c.
Henriette Elisabeth Susanna tot f 36,—;
Macas tot f 40,50 à 55,—, Buffels per Marga-
hanno tot 21 c.

Java Indigo zeer vast. Kamfer blijft meer
hoewel weinig omzettingen plaats vonden door
tierreidheid der houders. Alleen is de verkoop
geworden van 30 tobben Japansche tot 66½
69 à 70 c. wordt niet verlaten.

Tamarinde blijft op lagen prijs attentie trek-
Cubebu onveranderd vast op 67 c.

Radix Galanga met geringe vraag, is voor f
koop.

Rhabarber. In dit artikel is niets van beteek-
gegaan, uithoofde van den uiterst beperkten voor-
Staronij's iets lager en tot 55 c. te bekomen,

Cassia Fistula. De per Vier Gezusters nam-
300 pakken pakken zijn tot f 10,— verkocht.

Cassia Ligna. De 5000 matjes en de 480 k.
Bantam zij verkocht, de eerste à 70 c. en de
74 c., door dezen verkoop is de eerste hands
geheel opgeruimd.

Scheepsberigten.

Zondag 9 October 1853 Anjer gepasseerd de Ned. bark voerende de Rotterdamse nummer vlag No. 86.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
October 2	Engelsch	Hebe	J. Tuckburg	Singapore	15 Sept.	Sydney
" 5	"	Lancastrian	R. J. Langley	Shanghai	2 "	London
" 6	Nederlandsch	Amboina	H. Poort	Batavia	5 Oct.	Rotterdam
" 6	"	Nehalennia	L. Staal	"	"	Amsterdam
" 6	"	Javaan	G. Eylers	Liverpool	7 Junij	Batavia
" 7	"	Batavier	C. Verheij Br.	London	16 "	"
" 7	"	Albrecht Beyling	K. van de Erve	Batavia	6 Oct.	Nederland
" 9	Amerikaansch	Sea Serpent	W. Howland	Whampoa	9 Sept.	New-York
" 9	Zweedsch	Gottland	C. J. Faurders	Singapore	10 "	Port-Philip

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
October 7	Nederl. Indisch	Fathal Moebarak	Kamalodien	Sumanap	21 Sept.	
" 8	Nederlandsch	Z. M. stooms. Batavia	luit. tz. 1 kl. v. d. Moore	Singapore	30 Sept.	
" 9	"	Telegraph	Rulofs	Amsterdam	21 Junij	de Weerd, Ruyt en co.
" 9	"	Pieter Cornelis Zoon Hooft	Muntendam	Hamburg	7 Sept.	B. Sanier, Suermont en co.
" 10	"	Javaan	Eylers	Liverpool	"	Barth, Mijrtle en co.
" 10	"	Batavier	Verhey	London	14 "	MacLaine, Watson en co.
" 10	"	Minerva	van Boven	Port-Philip	"	Ang.
" 10	"	Ellen	Lebert	Samarang	6 Oct.	John Pryce en co.
" 10	"	Batavia	Tan Ingiok	Tagal	7 "	"
" 10	Nederl. Indisch	Karep	Pa Kasio	Mantok	27 Aug.	
" 10	Nederlandsch	Anna Maria Wilhelmina	Faurders	Melbourn	"	E. Moormann en co.
" 10	Zweedsch	Gottland	Van Geelkerken	Adelaide	5 Sept.	B. Sanier, Suermont en co.
" 10	Nederlandsch	Theresia	Verschuur	Padang	14 "	van Ommeren, Rueb en co.
" 10	"	Formosa	Herman de Ruyter	Soerabaya	"	de Weerd, Ruyt en co.
" 11	"	Formosa	Verschuur	Singapore	"	"
" 11	Nederl. Indisch	Sootan Iskander	"	"	"	"
" 12	"	Faid Alim	"	"	"	"
" 12	"	Boreas	"	"	"	"

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar.
October 8	Nederlandsch	Anna en Christina	Joon	Padang
" 8	Nederl. Indisch	Adorak	Sahana	Banjermassing
" 9	Nederlandsch	Evarina Elisabeth	Tonjes	Nederland
" 9	"	Juno	van Rijn van Alkemade	"
" 9	"	Batavia	Bartholomeus	Samarang
" 9	Nederl. Indisch	Sbat Elfrat	Alhabassij	Soerabaya
" 9	"	Dijlanie	Sech Alie	Sumanap
" 9	"	Oey Sinjo	Souw Kopia	Pekalongan
" 10	"	stooms. Java	Batten	Singapore
" 10	"	stooms. Ambon	Hugenholts	Padang
" 10	"	stoomb. Banda	Schmidt	Soerabaya
" 10	Nederlandsch	Nederlandsch Koning	Heijers	"
" 11	"	Brouwershaven	Jansen	"
" 11	Nederl. Indisch	Tandjong Pinang	J. Pikio	Samarang
" 11	"	Fidar Rachman	Sech Belfagio	Indramayoe
" 11	"	Karep	Pa Kasio	Cheribon
" 12	Engelsch	West	Jones	"
" 12	Bremer	Virginia	"	"
" 12	Nederlandsch	Anna Maria Wilhelmina	"	"

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Twee Gebroeders	Zeevan	Hamburg	B. Kopersmit en co.
"	Camileon	van Wijbe	Soerabaya	W. Anderson, Tolson & Co.
"	Pieter Cornelis Zoon 't Hooft	Muntendam	"	B. Sanier, Suermont en co.
"	Theresia	van Geelkerken	Patjitan	"
"	Telegraph	Rulofs	"	de Weerd, Ruyt en co.
"	Formosa	Verschuur	"	van Ommeren, Rueb & Co.
"	Javaan	Eylers	"	Burt, Myrtle en co.
"	Minerva	van Boven	Soerabaya	"
"	Batavier	Verhey	"	MacLaine, Watson en co.
"	Herman de Ruyter	"	"	de Weerd, Ruyt en co.
Nederl. Indisch	Jane Serina	Brodie	Singapore	Adam en co.
"	Marsok	Sech Sehak	Indramayoe	Coaster
"	Hapheen	Naridien	"	John Pryce en co.
"	Ellen	Lebert	Samarang	"
"	Almas	Lim Ajan	Indramayoe	"
"	Passakan	Tan Pikgiok	Pekalongan	"
"	Fathol Hermas	Goeeti Tasim	Soerabaya	"
"	Batavia	Tan Ingiok	"	"
"	Fathol Moberk	"	"	"
"	Wilhelmina	"	"	"
Engelsch	Marry Montague	Barclay	"	Metzendorf, Wilms en co.
"	Chamois	Manghen	Sydney	Morgan, Melbourn en co.
"	St. Vincent	Young	Holland	Hunter, Houghton en co.
Hamburgsch	Meteor	Poppe	Rotterdam	Metzendorf, Wilms en co.
"	Malvina Vidal	Jachtman	Samarang	"
"	Alfred	"	"	"
Franssch	Pacificque	David	"	B. Sanier, Suermont en co.
Zweedsch	Hebe	Fleetwood	"	E. Moormann & co.
"	Gottland	"	"	"

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip Hapheen: de heer Constant. — Mevr. de wed.
Smits en 1 zoon.

Met Z. M. stooms. Batavia: de heeren F. Gautier. — R. Jardine. —
F. Bridgeman. — H. Green. — H. Robinson. — H. A. Cooke. — M.
Mijr. — J. Brown. — Peersboom. 3 Arabieren. 2 bedienden en 1 Chi-
nees. — Z. M. troepen. — Hannelingen.

Met het Ned. schip Telegraph: de heeren Douwes en familie. — Te-
pas en familie. — Vogter en familie. — Stephan. — 2 jonheeren
ten Bokel.

Met het Ned. schip Pieter Corneliszoon Hooft: de heeren J. Bijle-
veld. — W. Gray.

Met het N. I. schip Ellen: de heer Stok en familie.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. Java: de heeren Jhr. M. Rendorp. — For-
syth. — E. Sallard. — J. Buysson. de St. Remy en familie. — R.
Rigg en familie.

Met het N. I. stooms. Ambon: de heer Townsend en 3 dochters. —
Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. Banda: de heeren F. L. F. H.
Coenens. — Dollechal. — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Cheribon per ned. ind. brik Passakan. gezagv. Ta-
Pik Giok.

4 krantj. houtakolen. 19 ps. aardewerk. 2 oorg. soekien. 2
soen.

2072½/100 pic. suiker. Pains Stricker en co.

237 pic. suiker. Sanier Suermont en co.

11½/100 pic. jav. tabak. Tjia Hap.

Van Tagal, met de ned. ind. bark. Marsok. gez. S.
bin Segaf

3247 ½/100 pic. suiker. 2 kt. ijzerwerk. 2 ijzere. cijlindersn.
en Schuurman

Van Liverpool per ned. schip Javaan kapt. Eylers agt. Burt
en co.

10 vaten 110 mn. 85 md. aardewerk. 1 md. 1 pak monst-
balen 44 kn. manufact. Anderson Tolson en co.

45 kn. 34 bn. manufact. 4 pakk. monsters. Martin Dyce en co.

15 kn. manufact. 2 pakk. monsters. McEwen en co.

2846 ks. zeep. Hunter Houghton en co.

40 kn. 43 bn. 14 balen. en kisten manufact. 1 pak monster
en co.

11 kn. manufact. de Agenten.

56 kn. 10 bn. manufact. 3 pak monsters. Pitcairn Syme en co.

3 bn. manufact. MacLaine Watson en co.

50 ton steenkolen. Order.

21 bn. manufact. 1 hooien. Morgan Melbourn en co.

47 kn. 1 baal manufact. Busing Schroder en co.

Van Amsterdam per ned. schip Telegraph kapt. Rulofs agt. de
Ruyt en co.

10 vs. zilv. specie. M. H. M.

159 kn. manufact. 1 kt. koek. 1 do. drogerijen. Sanier Su-
en co.

100 vn. hier. v. d. Doss.

2 kn. manufact. 7 vn. koopmanschapp. Metzendorf Wilms en co.

74 kn. 23 bn. manufact. 100 vaten hier. 100 keld. genev.
papier. 50 vs. biter. 50 ks. kaas. 50 hamen. de Agenten.

25½ pijpen hier. 16660 st. drainenbuizen. 8178 do. ringen. 2
water leiding pijp. 20 do. ellebogen. 20 do. stukk. 6 kn. de
Pains Stricker en co.

5 oth. 6½ pijp. 50 ankers. aijn. 19 kn. manufact. 1 kt. boek
do. medicijnen. Kopersmit en co.

6 kn. schrijfbesloten. 3 do. boeken. 1 do. kaarsen. v. Dorp.

25½ oth. 12 kn. aijn. 21 do. marmer platen. 200 vatj. bont
tonnetj. zwartsel. 62 kn. manufact. 2 ijer geldkisten. Hap-
Schuurman.

12 balen. 10 pak. 54 kn. manufact. E. Moormann en co.

16 kn. manufact. Hahre en Kinder.

3 kn. papier. Pandel en Strikhaus.

12 kn. lijnwaden. 1 do. boeken en papier. 1 brand puitslang
Ommeren Rueb en co.

175 kn. wijn. 25 dn. aijn. Brandon en Meijer.

50 vn. bier. 30 kn. manufact. Tiedeman en v. d. Burg.

85 do. manufact. 13 21 pakken. 3 mn. meniraal water. Kreg-
Dumeler en co.

50 mn. water. 26 kn. koopmanschapp. John Prijes en co.

169 vs. spijkers. Pitcairn Syme en co.

1 kt. koopmanschapp. 3 do. meubelen. 1 schilderij. 1 kt
gebr. Rosche en co.

29 kn. en. 50 balen. manufact. Busing Schroder en co.

47 kn. en. 10 baaltj. manufact. B. v. Leeuwen en co.

2 kn. bijbels. E. W. King.

4 bn. dekens. MacLaine Watson en co.

2 ks. kramen. 4 vs. rolpens. H. J. v. d. Plas.

7 kn. wijn. order. 26 kn. manufact. 3 bn. kurken. 15 kn. pro-
26 st. rookvleesch. 1 baal lijnwaden. Order. 1 kt. lkuor.
Schuurman.

2 provisie. Metjensen.

2 kn. en 2 vs. provisien. 1 pak. en 5 kn. koopmanschapp. G.
4 kisten. 2 kled. 1 mand. 4 pott. 2 vatj. provisien. 20 vn. bot
Loust.

49 kn. manufact. Tiedeman en v. d. Burg.

Uitvoer.

Naar cheribon met de ned. brik Tartar. gez. sinpie.

1 wagen The Boentjaj.

6 vs. orepe kruid. 1 ks. kaarsen. 1 do. zeep. 1 do. cognac.

provis. 6 vs. biter. 10 kn. wijn. 5 dn. madere. 6 kn. aijn.

bitter. 6 hammen. 1 md. aardewerk. 30 vn. biter. John Prijes

5 vn. koolteer. 2 vn. amerik. teer. 1 kt. boeken. 12 pul. lijn.

6 vs. loodwit. 3 do. verf. menie. 1 kt. hennip. 1 vat. rood.

1 do. harst. 2 pakjes. divers. 1 kt. medicijn. 2 vaten. bier.

aijn. 1 kt. kleed. 25 pakk. goenie zakken. 2 kistjes.

Pains Stricker en co.

5 coll. div. dranken. provisien. van den Broek.

1 kt. galanterien. MacLaine Watson en co.

13 do. madapollams. 3 do. ongebr. katoen. 2 kt. man. sigaren.

ps. sp. matten. gezagvoerder.

1 pakj. eur. sarongs. Sech Awab Javas.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

HH. leden wordt mits deze kennis gegeven, dat het korps staf-
ten, in stede van Zaterdag avond, zich Vrijdag 14 deser, des avo-
8 ure in het societeits-lokaal sal doen hooren.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BROUIN